Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 27. októbra 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Články 18 a 45 ZFEÚ — Sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov — Nariadenie (EHS) č. 1408/71 — Články 3 a 94 — Nariadenie (ES) č. 859/2003 — Článok 2 ods. 1 a 2 — Starobné poistenie a poistenie pre prípad úmrtia — Bývalí námorníci, štátni príslušníci tretieho štátu, ktorý sa stal členom Európskej únie v roku 1995 — Vylúčenie nároku na dávky v starobe“

Vo veci C-465/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Centrale Raad van Beroep (Odvolací súd pre sociálne zabezpečenie a verejnú službu, Holandsko) zo 6. októbra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 9. októbra 2014, ktorý súvisí s konaním:

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank

proti

F. Wielandovi,

H. Rothwanglovi,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia M. Berger (spravodajkyňa), A. Borg Barthet, S. Rodin a F. Biltgen,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. septembra 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank, v zastúpení: H. van der Most a T. Theele, splnomocnení zástupcovia,

— španielska vláda, v zastúpení: M. García-Valdecasas Dorrego, splnomocnená zástupkyňa,

— holandská vláda, v zastúpení: M. Noort, M. Bulterman a H. Stergiou, splnomocnené zástupkyne,

— Európska komisia, v zastúpení: D. Martin a G. Wils, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 4. februára 2016,

vyhlásil tento rozsudok

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 18 a článku 45 ods. 2 ZFEÚ, článkov 3 a 94 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 z 13. apríla 2005 (Ú. v. EÚ L 117, 2005, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1408/71“), ako aj článku 2 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 859/2003 zo 14. mája 2003, ktorým sa rozširujú ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa doteraz tieto ustanovenia nevzťahujú výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti (Ú. v. EÚ L 124, 2003, s. 1; Mim. vyd. 05/004, s. 317).

2 Tento návrh bol predložený v rámci dvoch samostatných sporov medzi Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank (predstavenstvo Sociálnej poisťovne, ďalej len „SVB“) a pánmi F. Wielandom a H. Rothwanglom, v ktorých SVB týmto dvom osobám zamietlo žiadosti o priznanie starobného dôchodku.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1408/71

3 Prvé odôvodnenie nariadenia č. 1408/71 znie:

„… ustanovenia o koordinácii vnútroštátnych právnych predpisov sociálneho zabezpečenia patria do rámca voľného pohybu pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov a musia sa podieľať na zlepšovaní ich životnej úrovne a podmienok zamestnanosti“.

4 Článok 1 tohto nariadenia tak znie:

„Na účely tohto nariadenia:

a) ‚zamestnanec‘… znamená:
   i) každú osobu povinne alebo voliteľne nepretržite poistenú pre prípad jednej alebo viacerých udalostí pokrytých časťami systému sociálneho zabezpečenia pre zamestnancov alebo samostatne zárobkovo činné osoby…

…

j) ‚právne predpisy‘ znamenajú zákony, nariadenia a iné právne predpisy, ako aj ostatné súčasné a budúce ustanovenia na vykonanie opatrení každého členského štátu, vzťahujúce sa na časti a systémy sociálneho zabezpečenia upravené článkom 4 ods. 1 a 2…

…

r) ‚doby poistenia' znamenajú doby prispievania alebo doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ako ich definujú alebo uznávajú za doby poistenia právne predpisy, podľa ktorých sa dosiahli alebo považovali za dosiahnuté a všetky doby, ktoré sa za také považujú, ak ich uvedené právne predpisy považujú za rovnocenné dobám poistenia, za doby poistenia sa tiež považujú doby dosiahnuté podľa osobitného systému pre štátnych zamestnancov;

…

sa) ‚doby bydliska' znamenajú doby takto definované alebo uznávané právnymi predpismi, podľa ktorých sa dosiahli alebo sa považujú za dosiahnuté;

…"

5 Článok 2 uvedeného nariadenia s názvom „Osoby, na ktoré sa nariadenie vzťahuje" vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Toto nariadenie sa vzťahuje na zamestnancov alebo samostatne zárobkovo činné osoby alebo študentov, na ktoré sa vzťahujú alebo sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov a ktoré sú štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov, alebo ktoré sú osobami bez štátnej príslušnosti, alebo utečencami s bydliskom na území jedného z členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých."

6 Článok 3 tohto nariadenia s názvom „Rovnosť zaobchádzania" v odseku 1 stanovuje:

„Pokiaľ osobitné ustanovenia tohto nariadenia neustanovujú inak, osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, majú tie isté povinnosti a poberajú tie isté dávky podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu ako štátni príslušníci tohto štátu."

7 Podľa článku 4 nariadenia č. 1408/71 nazvaného „Vecná pôsobnosť":

„1. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia:

…

b) dávky v invalidite vrátane tých, ktoré sú určené na udržanie alebo zlepšenie zárobkovej schopnosti;

c) dávky v starobe;

…"

8 Článok 13 uvedeného nariadenia s názvom „Všeobecné pravidlá" vo svojom odseku 2 stanovuje:

„Pokiaľ články 14 až 17 neustanovujú inak:

…

c) na osobu zamestnanú na palube plavidla plávajúceho pod vlajkou členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto členského štátu;

…"

9 Článok 44 uvedeného nariadenia, nazvaný „Všeobecné ustanovenia na priznanie dávok v prípadoch, ak sa na zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov“, vo svojom odseku 1 uvádza:

„Nárok na dávky zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnej osoby, na ktorú sa vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov alebo jej pozostalých, sa určuje v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly.“

10 Článok 45 nariadenia č. 1408/71 stanovuje, že príslušná inštitúcia v členskom štáte žiadateľa musí zohľadniť doby poistenia alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov iných členských štátov. V prípadoch, keď je príslušná inštitúcia povinná vypočítať dávky s odkazom na úhrnnú dobu poistení alebo bydliska podľa pravidiel stanovených v článku 45, dávky starobného dôchodku, ktoré sa majú priznať, sa vypočítajú v súlade s článkom 46 ods. 2 tohto nariadenia.

11 Článok 94 uvedeného nariadenia, s názvom „Prechodné ustanovenia pre zamestnancov“, v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Podľa tohto nariadenia nebudú priznané žiadne práva vzťahujúce sa na obdobie pred 1. októbrom 1972 alebo pred dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia na území dotknutého členského štátu alebo na časti územia tohto štátu.

2. Všetky doby poistenia a tam, kde je to vhodné, všetky doby zamestnania alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu pred 1. októbrom 1972 alebo pred dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia na území príslušného členského štátu alebo na časti územia tohto štátu, sa zohľadnia na určenie práva, ktoré sa získa podľa ustanovení tohto nariadenia.“

Nariadenie č. 859/2003

12 Článok 1 nariadenia č. 859/2003 stanovuje:

„Pokiaľ ustanovenia prílohy tohto nariadenia neustanovujú inak, ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 sa uplatňujú na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nie sú ešte zahrnutí do týchto ustanovení výhradne z dôvodu svojej štátnej príslušnosti, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých za predpokladu, že majú bydlisko v súlade s právnymi predpismi na území členského štátu a sú v situácii, ktorá sa neobmedzuje vo všetkých ohľadoch na jeden členský štát.“

13 Článok 2 ods. 1 a 2 nariadenia č. 859/2003 stanovuje:

„1. Toto nariadenie nevytvára žiadne nároky s ohľadom na obdobie do 1. júna 2003.

2. Na určenie nárokov nadobudnutých v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia sa vezme do úvahy každá doba poistenia a, ak je to vhodné, každá doba zamestnania, doba samostatnej zárobkovej činnosti alebo bydliska dosiahnutá podľa práva členského štátu do 1. júna 2003.“

Holandské právo

14 Článok 2 Algemene Ouderdomswet (zákon o všeobecnom systéme starobných dôchodkov, Stb. 1956, č. 281, ďalej len „AOW“) v znení, ktoré sa uplatňuje na skutkový stav vo veci samej, stanovuje:

„Rezidentom v zmysle tohto zákona je osoba, ktorá má svoje bydlisko v Holandsku.“

15 Článok 3 AOW v znení uplatniteľnom do vstupu do platnosti zákona z 30. júla 1965 (Stb. 347, č. 882), stanovoval:

„1. Bydlisko osoby… sa určuje v závislosti od okolností.

…

3. Na účely uplatnenia odseku 1 sa plavidlá a lietadlá, ktoré majú svoj domovský prístav alebo letisko na území Kráľovstva, považujú vzhľadom na posádku za časť Kráľovstva.“

16 Článok 3 AOW v znení podľa zákona z 30. júla 1965 znie takto:

„1. Bydlisko osoby… sa určuje podľa okolností.

2. Na účely uplatnenia odseku 1 sa lode a lietadlá, ktoré majú svoj domovský prístav alebo letisko na území Kráľovstva, považujú vzhľadom na posádku za časť Kráľovstva.

…“

17 Článok 6 AOW v znení zákona z 25. mája 1962 (Stb. 1962, s. 205), ktorý nadobudol platnosť retroaktívne od 1. októbra 1959, stanovoval:

„1. Osoba, ktorá dovŕšila vek 15 rokov, ale ešte nedovŕšila vek 65 rokov, je poistená v súlade s ustanoveniami tohto zákona, ak:

a) je rezidentom;

…

4. Na základe všeobecnej vyhlášky sa od ustanovení odseku 1 možno odchýliť v prípade:

a) cudzincov;

b) osôb, na ktoré sa vzťahuje podobný režim mimo Kráľovstva;

c) osôb, ktoré sú iba dočasnými rezidentmi alebo ktoré v krajine pracujú iba dočasne;

d) manželov a iných členov domácnosti… osôb uvedených v tomto odseku pod písmenami b) a c);

e) manželov štátnych príslušníkov, [ktorí nie sú poistení podľa tohto zákona] na základe dohody alebo režimu sociálneho zabezpečenia uplatniteľného medzi Holandskom a jedným alebo viacerými inými štátmi.“

18 Článok 6 AOW v znení zákona z 30. júla 1965, znie takto:

„1. Osoba, ktorá dovŕšila vek 15 rokov, ale ešte nedovŕšila vek 65 rokov, je poistená v súlade s ustanoveniami tohto zákona, ak:

a) je rezidentom;

…

3. Na základe všeobecnej vyhlášky sa od ustanovení odseku 1 možno odchýliť v prípade:

a) cudzincov;

b) osôb, na ktoré sa vzťahuje podobný režim inej časti Kráľovstva, iného štátu alebo inej medzinárodnej organizácie;

c) osôb, ktoré sú iba dočasnými rezidentmi alebo ktoré v krajine pracujú iba dočasne;

d) manželov a iných členov domácnosti osôb uvedených v tomto odseku pod písmenami a), b) a c);

e) manželov štátnych príslušníkov, ktorí nie sú poistení podľa tohto zákona na základe dohody alebo režimu sociálneho zabezpečenia uzatvoreného medzi Holandskom a jedným alebo viacerými inými štátmi.“

19 Podľa článku 7 AOW v znení, ktoré sa uplatňuje na skutkový stav vo veci samej:

„Na starobný dôchodok v súlade s ustanoveniami tohto zákona má nárok ten, kto:

a) dovŕšil 65 rokov veku, a

b) bol v súlade s týmto zákonom poistený počas obdobia, ktoré sa začalo v deň dovŕšenia 15 rokov veku a skončilo v deň dovŕšenia 65 rokov veku.“

20 Na základe článku 6 AOW boli postupne prijaté všeobecné vyhlášky, medzi ktorými sú, pokiaľ ide o obdobia dotknuté v spore vo veci samej, Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen (vyhláška, ktorou sa rozširuje a obmedzuje okruh osôb s povinnou účasťou na sociálnom poistení) z 10. júla 1959 (Stb. 1959, č. 230, ďalej len „kráľovská vyhláška č. 230“) a Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen (vyhláška, ktorou sa rozširuje a obmedzuje okruh osôb s povinnou účasťou na sociálnom poistení) z 1. januára 1963 (Stb. 1963, č. 24, ďalej len „kráľovská vyhláška č. 24“).

21 Článok 2 úvodná veta a písm. k) kráľovskej vyhlášky č. 230, ako aj článok 2 úvodná veta a písm. k) kráľovskej vyhlášky č. 24 zneli rovnako a to takto:

„… odchylne od článku 6 ods. 1 [AOW], článku 7 zákona o všeobecnom poistení vdovcov, vdov a sirôt, a článku 6 všeobecného zákona o rodinných prídavkoch nie je poistený:

…

k) cudzinec, ktorý je súčasťou posádky námornej lode s domovským prístavom na území Kráľovstva, pokiaľ býva na palube tohto plavidla“.

22 Článok 2 písm. k) kráľovskej vyhlášky č. 24 sa po zmene a doplnení tejto vyhlášky vyhláškou z 11. augusta 1965 (Stb. 373), stal článkom 2 písm. m).

23 Podľa článku 16 ods. 1 AOW v znení, ktoré sa uplatňuje na skutkový stav vo veci samej, vyplácanie starobného dôchodku sa začína od prvého dňa mesiaca, v ktorom dotknutá osoba spĺňa podmienky pre nárok na takýto dôchodok.

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

24 F. Wieland sa narodil 20. marca 1943 v Rakúsku a narodením nadobudol rakúsku štátnu príslušnosť. Od 11. októbra 1962 do 7. marca 1966 bol zamestnaný na palube lodí vo vlastníctve spoločnosti Holland-Amerika Lijn (ďalej len „HAL“) založenej podľa holandského práva, prevádzkujúcej lodnú dopravu medzi Holandskom a Spojenými štátmi americkými.

25 V roku 1966 sa pán Wieland usadil v Spojených štátoch a 29. augusta 1969 získal americkú štátnu príslušnosť, v súvislosti s čím jeho rakúska štátna príslušnosť zanikla.

26 V apríli 2008 podal pán Wieland na SVB žiadosť o vyplácanie starobného dôchodku odo dňa, kedy dovŕšil vek 65 rokov.

27 Rozhodnutím z 15. apríla 2008 SVB túto žiadosť zamietlo z dôvodu, že pán Wieland v čase od dovŕšenia veku 15 rokov do dovŕšenia veku 65 rokov nebol podľa AOW poistený. Dňa 3. októbra 2008 pán Wieland SVB oznámil, že od tohto dňa Rakúsko je jeho hlavným bydliskom.

28 H. Rothwangl sa narodil 7. decembra 1943 a má rakúsku štátnu príslušnosť. V období od 6. novembra 1962 do 23. apríla 1963 bol zamestnaný na palube lodí vo vlastníctve spoločnosti HAL.

29 Dňa 12. januára 2009 pán Rothwangl podal na SVB žiadosť o vyplácanie starobného dôchodku. V tomto období mal bydlisko v Rakúsku, krajine, v ktorej podľa údajov SVB bol povinne starobne poistený počas celkového obdobia 496 mesiacov od apríla 1958 do júla 1998.

30 Pán Rothwangl poberal od 1. marca 1998 rakúsky invalidný dôchodok (Erwerbsunfähigkeitspension) a od 1. septembra 1998 švajčiarsky invalidný dôchodok. Okrem toho v čase od 29. novembra 1998 do 1. decembra 2008 poberal dávky podľa Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (zákon o poistení počas práceneschopnosti) vo výške 1,08 eura brutto/deň.

31 Rozhodnutím z 26. mája 2009 SVB pánovi Rothwanglovi poskytnutie požadovaného starobného dôchodku zamietlo z dôvodu, že v čase od dovŕšenia jeho veku 15 rokov do dovŕšenia veku 65 rokov nebol podľa AOW poistený.

32 Páni F. Wieland a H. Rothwangl úspešne napadli rozhodnutia SVB na Rechtbank Amsterdam (súd v Amsterdame, Holandsko). SVB podalo odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

33 Vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania odkazuje Centrale Raad van Beroep (Odvolací súd pre sociálne zabezpečenie a verejnú službu, Holandsko) na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 4. júna 2002, Wessels-Bergervoet v. Holandsko (CE:ECHR:2002:1112JUD003446297), v ktorom uvedený súd rozhodol, že rozhodnutie holandskej inštitúcie vyplácať vydatej žene na základe AOW iba znížený starobný dôchodok predstavovalo porušenie článku 14 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP“) v spojení s článkom 1 dodatkového protokolu k EDĽP podpísaného v Paríži 20. marca 1952.

34 Vnútroštátny súd vysvetľuje, že hoci holandské súdy uplatňovali odôvodnenie Európskeho súdu pre ľudské práva uvedené v rozsudku zo 4. júna 2002, Wessels-Bergervoet v. Holandsko (CE:ECHR:2002:1112JUD003446297) na prípady týkajúce sa nárokov námorníkov na starobný dôchodok, domnieva sa však, že situácia F. Wielanda a H. Rothwangla sa odlišuje od týchto prípadov, a že rozlišovanie v tejto veci na základe štátnej príslušnosti, ktoré príslušné holandské orgány uplatňovali v sporoch vo veciach samých, je odôvodnené vzhľadom na článok 14 EDĽP. Kladie si otázku, či môže byť pre tieto veci relevantné nariadenie č. 1408/71 vykladané v spojitosti s nariadením č. 859/2003, ako aj článkami 18 a 45 ZFEÚ.

35 Pokiaľ ide o pána Rothwangla, tento súd zastáva názor, že z dôvodu jeho pracovných činností v 60-tych rokoch sa naň musí teraz nahliadať ako na zamestnanca nielen v zmysle Zmluvy o FEÚ, ale aj v zmysle nariadenia č. 1408/71. Okrem toho sa domnieva, že skutočnosť, že dotknutá osoba nemala štátnu príslušnosť členského štátu v období medzi 6. novembrom 1962 a 23. aprílom 1963, počas ktorého bola zamestnaná spoločnosťou HAL, nebráni tomu, aby sa toto nariadenie uplatnilo na pracovné činnosti vykonávané počas tohto obdobia, pretože pán Rothwangl spĺňa podmienku štátnej príslušnosti uloženú uvedeným nariadením následkom pristúpenia Rakúskej republiky do Európskej únie, ktoré nadobudlo účinnosť 1. januára 1995.

36 Vnútroštátny súd si kladie otázku, či obdobie, počas ktorého bol F. Rothwangl zamestnaný ako námorník spoločnosťou HAL, sa má považovať za dobu poistenia v zmysle článku 94 ods. 2 nariadenia č. 1408/71. V tejto súvislosti zastáva názor, že treba zohľadniť články 18 a 45 ZFEÚ, ako aj článok 3 nariadenia č. 1408/71.

37 Pokiaľ ide o F. Wielanda, vnútroštátny súd sa pýta, či odpoveď na otázku uplatniteľnosti nariadenia č. 1408/71, má byť rovnaká ako odpoveď týkajúca sa prípadu H. Rothwangla, keďže voľný pohyb pracovníkov sa neuplatňuje na štátnych príslušníkov tretích štátov a F. Wieland nie je od 29. augusta 1969 rakúskym štátnym príslušníkom.

38 Za týchto podmienok Centrale Raad van Beroep (Odvolací súd pre sociálne zabezpečenie a verejnú službu) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 3 a článok 94 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1408/71 vykladať v tom zmysle, že bývalému námorníkovi, ktorý bol členom posádky plavidla s domovským prístavom v členskom štáte, nemal bydlisko na pevnine a nebol štátnym príslušníkom členského štátu, nemožno po pristúpení štátu, ktorého bol štátnym príslušníkom, k Únii (resp. k právnemu predchodcovi Únie) alebo po tom, ako nariadenie č. 1408/71 nadobudlo účinnosť pre tento štát, (čiastočne) odoprieť nárok na starobný dôchodok iba preto, lebo uvedený bývalý námorník v čase (požadovaného) poistenia nebol štátnym príslušníkom (prvého uvedeného) členského štátu?

2. Majú sa články 18 a 45 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bránia takému pravidlu členského štátu, podľa ktorého je námorník, ktorý bol členom posádky plavidla s domovským prístavom v tomto členskom štáte, nemal bydlisko na pevnine a nebol štátnym príslušníkom členského štátu, vylúčený z účasti na starobnom dôchodkovom poistení, hoci podľa tohto pravidla sa za poistenca považuje námorník, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu, kde má plavidlo svoj domovský prístav, a inak sa nachádza v rovnakej situácii, keď štát, ktorého štátnym príslušníkom je prvý uvedený námorník, medzičasom – v čase stanovenia dôchodku – pristúpil k Únii (k jej právnemu predchodcovi) alebo keď nariadenie č. 1408/71 medzitým nadobudlo účinnosť pre tento štát?

3. Má sa na prvú a druhú otázku odpovedať rovnako v prípade (bývalého) námorníka, ktorý bol v čase výkonu svojich činností štátnym príslušníkom členského štátu, ktorý neskôr pristúpil k Únii (k jej právnemu predchodcovi), ale v čase pristúpenia alebo nadobudnutia účinnosti nariadenia č. 1408/71 pre uvedený štát a v čase podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku nebol štátny príslušník členského štátu, na ktorého sa však posledné uvedené nariadenie podľa článku 1 nariadenia č. 859/2003 napriek tomu uplatní?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

39 Treba konštatovať, že v čase, keď boli F. Wieland a H. Rothwangl zamestnaní pre spoločnosť HAL, sa koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov v súvislosti s migrujúcimi pracovníkmi v Európskom hospodárskom spoločenstve riadila nariadením Rady č. 3 z 25. septembra 1958 o sociálnom zabezpečení migrujúcich pracovníkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 1958, 30, s. 561). Toto nariadenie sa však neuplatňovalo na námorníkov.

40 Táto sitácia však nebola v rozpore s medzinárodnými pravidlami vzťahujúcimi sa na námorníkov platnými v danom čase, keďže v súlade s článkom 2 dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (č. 71) z 28. júna 1946 o dôchodkovom poistení námorníkov, ratifikovaného Holandským kráľovstvom 27. augusta 1957, ktorý vstúpil do platnosti 10. októbra 1962, každý členský štát Medzinárodnej organizácie práce bol povinný v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi zriadiť alebo zabezpečiť zriadenie dôchodkového systému námorníkov, ktorí sa vrátia zo svojej služby na mori, a spresňoval, že osoby, ktoré nemajú bydlisko na území dotknutého členského štátu, a osoby, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi dotknutého členského štátu, však môžu byť z tohto systému vylúčené.

41 Od 1. apríla 1967 zaviedlo nariadenie Rady č. 47/67/EHS zo 7. marca 1967, ktoré mení a dopĺňa niektoré ustanovenia nariadenia č. 3 a nariadenia č. 4 o sociálnom zabezpečení migrujúcich pracovníkov (námorníkov) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES 1967, 44, s. 641), osobitné pravidlá pre námorníkov, ktoré sa týkali najmä určenia uplatniteľného práva a starobného dôchodku. Tieto pravidlá boli následne začlenené do nariadenia č. 1408/71.

42 Z toho vyplýva, že v dobe, počas ktorej F. Wieland a H. Rothwangl boli zamestnaní spoločnosťou HAL, bolo poistenie námorníkov v systémoch sociálneho zabezpečenia výlučne riadené vnútroštátnymi právnymi predpismi.

43 Naopak, keď F. Wieland a H. Rothwangl podali svoje žiadosti o priznanie starobných dôchodkov, sa uplatňovalo nariadenie č. 1408/71.

44 Podľa prvého odôvodnenia tohto posledného menovaného nariadenia sa ako hlavný cieľ tohto nariadenia sleduje koordinácia vnútroštátnych právnych predpisov sociálneho zabezpečenia, aby sa mohla uplatniť zásada voľného pohybu osôb na území Únie.

45 V tejto súvislosti aj keď si členské štáty zachovávajú právomoc upraviť podmienky vstupu do ich systémov sociálneho zabezpečenia, musia pri výkone tejto právomoci dodržiavať právo Únie, a najmä ustanovenia Zmluvy o voľnom pohybe pracovníkov (rozsudok zo 17. januára 2012, Salemink, C-347/10, EU:C:2012:17, bod 39 a citovaná judikatúra).

46 Následne na jednej strane tieto podmienky nemôžu viesť k tomu, že z pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy, akou je právna úprava v sporoch vo veciach samých, budú vylúčené osoby, na ktoré sa podľa nariadenia č. 1408/71 uplatňuje rovnaká právna úprava, a na druhej strane režimy zaradenia do povinných poistení musia byť v súlade s ustanoveniami článkov 18 a 45 ZFEÚ (rozsudok zo 17. januára 2012, Salemink, C-347/10, EU:C:2012:17, bod 40).

47 Prejudiciálne otázky sa preto musia posúdiť vzhľadom na tieto poznámky.

O prvej otázke

48 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 94 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1408/71 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá pri určovaní nárokov na dávky v starobe nezohľadňuje dobu poistenia, ktorú zamestnanec cudzinec údajne dosiahol podľa vlastných právnych predpisov tohto členského štátu, keď štát, ktorého je tento zamestnanec štátnym príslušníkom, ako je to v spore vo veci týkajúcej sa H. Rothwangla, pristúpil do Únie po tom, ako sa táto doba dosiahla.

49 Na to, aby bolo možné odpovedať na túto otázku, treba určiť, či a prípadne za akých podmienok štátny príslušník členského štátu v čase podania svojej žiadosti o starobný dôchodok, ktorý však nebol štátnym príslušníkom členského štátu počas zamestnania v zahraničí pred vstupom nariadenia č. 1408/71 do platnosti, nadobudol nárok na zohľadnenie dôb poistenia získaných počas tohto obdobia na území iného členského štátu s cieľom vytvorenia nároku na starobný dôchodok.

50 V prejednávanej veci treba preskúmať, či dotknutá osoba nadobudla podľa článku 94 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1408/71 v oblasti starobného poistenia nároky, ktoré sa majú pripočítať k nárokom už nadobudnutým v Rakúsku.

51 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o článok 94 ods. 1 uvedeného nariadenia, ktorý uvádza, že podľa tohto nariadenia nebudú priznané žiadne práva vzťahujúce sa na obdobie pred 1. októbrom 1972 alebo pred dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia na území dotknutého členského štátu alebo na časti územia tohto štátu, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora musí byť toto ustanovenie plne v súlade so zásadou právnej istoty, ktorá bráni retroaktívnemu uplatneniu nariadenia, a to bez ohľadu na prípadné priaznivé alebo nepriaznivé účinky takéhoto uplatnenia pre dotknutú osobu, okrem prípadu, že na základe údajov, ktoré sú v ňom dostatočne jasne uvedené, a to či už v jeho znení, alebo v jeho odôvodnení, možno dospieť k záveru, že toto nariadenie sa nemá uplatňovať len do budúcnosti. Nová úprava sa teda síce uplatňuje len do budúcnosti, ale pokiaľ nie je stanovené niečo iné, podľa všeobecne uznanej zásady je uplatniteľná aj na budúce účinky skutkových stavov, ktoré vznikli počas starej právnej úpravy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. apríla 2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, body 21 a 22, ako aj citovanú judikatúru).

52 V tom istom zmysle upravuje článok 94 ods. 2 nariadenia č. 1408/71 s ohľadom na to, aby sa uplatniteľnosť tohto nariadenia umožnila na budúce účinky skutkových stavov, ktoré vznikli počas platnosti predchádzajúcej právnej úpravy, povinnosť zohľadniť pri určovaní nárokov na dávky všetky doby poistenia, zamestnania a bydliska dosiahnuté počas platnosti právnych predpisov členského štátu „pred 1. októbrom 1972 alebo pred dňom začatia uplatňovania… nariadenia na území príslušného členského štátu“. Z toho ustanovenia teda vyplýva, že členský štát nie je oprávnený odmietnuť zohľadniť doby poistenia dosiahnuté na území iného členského štátu na účely stanovenia nároku na starobný dôchodok len z toho dôvodu, že tieto doby sa dosiahli pred začatím uplatňovania tohto nariadenia v tomto štáte (rozsudky z 18. apríla 2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, bod 23 a citovaná judikatúra, ako aj z 5. novembra 2014, Somova, C-103/13, EU:C:2014:2334, bod 52).

53 V tejto súvislosti treba overiť, či obdobia, počas ktorých bol H. Rothwangl zamestnaný spoločnosťou HAL predstavujú doby poistenia nadobudnuté podľa právnej úpravy členského štátu pred dňom uplatnenia nariadenia č. 1408/71 na území tohto členského štátu v zmysle článku 94 ods. 2 tohto nariadenia.

54 Vzhľadom na to, že moment, od ktorého môže osoba nadobúdať prípadné nároky na starobný dôchodok podľa AOW na základe dôb poistenia nadobudnutých v minulosti, zodpovedá prvému dňu v mesiaci, počas ktorého dosiahla táto osoba vek 65 rokov, žiadosť H. Rothwangla sa nemôže považovať za žiadosť týkajúcu sa nároku nadobudnutého v období pred vstupom nariadenia č. 1408/71 do platnosti alebo ku dňu uplatnenia tohto nariadenia na území dotknutého členského štátu v zmysle článku 94 ods. 1 uvedeného nariadenia.

55 Naopak, vzniká otázka, či H. Rothwanglovi môže vzniknúť nárok na základe dôb poistenia, ako aj prípadne dôb zamestnania alebo bydliska, ktoré dosiahol podľa právnej úpravy členského štátu pred 1. októbrom 1972 alebo pred dňom uplatnenia nariadenia č. 1408/71 na území tohto členského štátu.

56 Na to, aby sa totiž žiadateľ úspešne dovolal článku 94 ods. 2 nariadenia č. 1408/71, musí byť schopný poukázať na dobu poistenia a tam, kde je to vhodné, doby zamestnania alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu pred 1. októbrom 1972, alebo v prípade členských štátov, ktoré pristúpili do Únie po tomto dátume, pred začatím uplatňovania tohto nariadenia na území dotknutého členského štátu. V prípade Rakúskej republiky je týmto dátumom 1. január 1995.

57 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa existencie dôb zamestnania alebo bydliska dosiahnutých podľa právnych predpisov jedného z členských štátov, zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že H. Rothwangl túto podmienku nesporne naplnil.

58 Naopak, pokiaľ ide o existenciu podmienky týkajúcej sa doby poistenia dosiahnutej podľa právnych predpisov jedného z členských štátov, treba uviesť na jednej strane, že vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej predstavuje právnu úpravu v zmysle článku 1 písm. j) nariadenia č. 1408/71.

59 Na druhej strane pojem „doby poistenia“, ktorý sa nachádza v článku 94 ods. 2 nariadenia č. 1408/71, je v článku 1 písm. r) tohto nariadenia definovaný ako „doby prispievania alebo doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, ako ich definujú alebo uznávajú za doby poistenia právne predpisy, podľa ktorých sa dosiahli alebo považovali za dosiahnuté a všetky doby, ktoré sa za také považujú, ak ich uvedené právne predpisy považujú za rovnocenné dobám poistenia“ (rozsudok zo 7. februára 2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, bod 25).

60 Tento odkaz na vnútroštátne právne predpisy jasne ukazuje, že nariadenie č. 1408/71 najmä na účely sčítavania dôb poistenia odkazuje na podmienky, na ktoré vnútroštátne právo viaže uznanie určitého obdobia ako rovnocenného s dobami poistenia, ktoré sa tak správne nazývajú. Toto uznanie však treba chápať pod podmienkou rešpektovania ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa voľného pohybu osôb (rozsudok zo 7. februára 2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, bod 26 a citovaná judikatúra).

61 V prejednávanej veci vnútroštátny súd konštatoval, že H. Rothwangl nebol počas doby zamestnania v spoločnosti HAL starobne poistený, keďže na základe vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa uplatňujú na skutkový stav vo veci samej, štátni príslušníci tretích krajín, ktorí boli súčasťou posádky plavidla a bývali na palube tohto plavidla, boli vylúčení z účasti na poistení dávok v starobe.

62 Keďže toto vylúčenie bolo založené najmä na štátnej príslušnosti pána Rothwangla, treba preskúmať, či možno na základe zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti stanovenej v článku 3 nariadenia č. 1408/71 predstierať, že sa naň nahliada ako na osobu, ktorá nadobudla dobu poistenia v Holandsku, aj keď v skutočnosti pán Rothwangl túto podstatnú podmienku stanovenú v článku 94 ods. 2 tohto nariadenia nespĺňa.

63 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že na účely vykonania prechodných ustanovení uvedených v článku 94 ods. 1 až 3 nariadenia č. 1408/71, treba zohľadniť doby poistenia dosiahnuté pred dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. februára 2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, bod 52, a z 18. apríla 2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, bod 23). Vo veciach, ktoré viedli k týmto dvom rozsudkom, dotknuté osoby, ktoré žiadali o priznanie rakúskeho dôchodku, boli poistené na základe príslušnej vnútroštátnej právnej úpravy. Súdny dvor tak rozhodol, že zákonnosť dotknutých vnútroštátnych opatrení sa mala posudzovať vzhľadom na právo Únie, ako sa uplatňovalo po pristúpení Rakúskej republiky do Únie (rozsudok z 18. apríla 2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, bod 28), a že následne musí príslušná inštitúcia uplatniť zásady týkajúce sa voľného pohybu pracovníkov a prechodné ustanovenia článku 94 ods. 1 až 3 tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. februára 2002, Kauer, C-28/00, EU:C:2002:82, body 45 a 50, ako aj z 18. apríla 2002, Duchon, C-290/00, EU:C:2002:234, bod 32).

64 Ako však uviedol generálny advokát v bode 52 svojich návrhov, skutočnosť, že pán H. Rothwangl ešte pred pristúpením Rakúskej republiky do Únie využíval práva na voľný pohyb, keď pracoval pre spoločnosť HAL, nie je dostatočná na to, aby sa naň nahliadalo ako na osobu, ktorá nadobudla dobu starobného poistenia v Holandsku. Na rozdiel od situácie žiadateľov vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky zo 7. februára 2002, Kauer (C-28/00, EU:C:2002:82), a z 18. apríla 2002, Duchon (C-290/00, EU:C:2002:234), totiž holandská právna úprava vylúčila H. Rothwangla z prospechu tohto poistenia počas obdobia, keď pracoval pre spoločnosť HAL z dôvodu, že bol štátnym príslušníkom tretej krajiny a býval na palube plavidiel, na ktorých bol súčasťou posádky. Takéto vylúčenie, hoci založené na základe štátnej príslušnosti, nebolo v čase skutkových okolností vo veci samej právom Únie zakázané, keďže Rakúska republika v tom čase ešte nepristúpila k Únii.

65 Okrem toho zo spisu predloženého Súdnemu dvoru nie je možné vyvodiť odpoveď na otázku, či H. Rothwangl bol počas období zamestnania v spoločnosti HAL poistený v rakúskom systéme sociálneho zabezpečenia. Pretože iba v prípade kladnej odpovede na túto otázku musia byť tieto obdobia príslušným rakúskym orgánom zohľadnené.

66 Vzhľadom na uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 94 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1408/71 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave členského štátu, ktorá pri určovaní nárokov na dávky v starobe nezohľadňuje dobu poistenia, ktorú zamestnanec cudzinec údajne dosiahol podľa vlastných právnych predpisov tohto členského štátu, keď štát, ktorého je tento zamestnanec štátnym príslušníkom, ako je to v spore vo veci týkajúcej sa H. Rothwangla, pristúpil do Únie po tom, ako sa táto doba dosiahla.

O druhej otázke

67 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či článok 18 ZFEÚ, ktorý stanovuje zásadu zákazu diskriminácie, a článok 45 ZFEÚ, ktorý zaručuje voľný pohyb pracovníkov, sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava vo veci samej, podľa ktorej je námorník, ktorý bol určité obdobie členom posádky plavidla s domovským prístavom na území tohto členského štátu a ktorý býval na palube tohto plavidla, vylúčený počas tohto obdobia z účasti na starobnom poistení z dôvodu, že nebol počas uvedenej doby štátnym príslušníkom členského štátu.

68 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora akt o pristúpení nového členského štátu je v podstate založený na všeobecnej zásade okamžitého a úplného uplatnenia ustanovení práva Únie na tento štát a výnimky sú povolené len v prípade, že ich výslovne stanovujú prechodné ustanovenia (rozsudok z 21. decembra 2011, Ziolkowski a Szeja, C-424/10 a C-425/10, EU:C:2011:866, bod 56, ako aj citovaná judikatúra).

69 V tomto zmysle článok 2 Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky, Švédskeho kráľovstva a úpravách zmlúv, na základe ktorých je založená Európska únia [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 241, 1994, s. 21, ďalej len „akt o pristúpení“), stanovuje, že odo dňa pristúpenia sú ustanovenia pôvodných zmlúv záväzné pre nové členské štáty a použijú sa v týchto štátoch za podmienok stanovených v týchto zmluvách a v Akte o pristúpení.

70 Keďže tento akt o pristúpení neobsahuje prechodné ustanovenia týkajúce sa uplatnenia článkov 7 a 48 Zmluvy o ES (zmenené na články 12 a 39 ES, teraz články 18 a 45 ZFEÚ), majú sa tieto články považovať za okamžite uplatniteľné a záväzné pre Rakúsku republiku odo dňa jej pristúpenia, a to od 1. januára 1995. Z toho vyplýva, že s účinnosťou od tohto dátumu musia ostatné členské štáty s rakúskymi štátnymi príslušníkmi zaobchádzať ako s občanmi Únie.

71 Z uvedeného aktu o pristúpení však nevyplýva žiadna povinnosť súčasných členských štátov, aby s rakúskymi štátnymi príslušníkmi zaobchádzali rovnakým spôsobom, akým zaobchádzali so štátnymi príslušníkmi iných členských štátov pred pristúpením Rakúska do Únie (pozri analogicky rozsudky z 26. mája 1993, Tsiotras, C-171/91, EU:C:1993:215, bod 12, ako aj z 15. júna 1999, Andersson a Wåkerås-Andersson, C-321/97, EU:C:1999:307, bod 46).

72 H. Rothwangl tak nemôže požadovať, aby s ním Holandské kráľovstvo zaobchádzalo, ako keby mal starobné poistenie a ako keby mal nárok na práva vyplývajúce z ustanovení o voľnom pohybe pracovníkov počas týchto období zamestnania v spoločnosti HAL. Ako bolo totiž v bodoch 70 a 71 tohto rozsudku konštatované, to tak nebolo.

73 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať tak, že články 18 a 45 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava vo veci samej, podľa ktorej je námorník, ktorý bol určité obdobie členom posádky plavidla s domovským prístavom na území tohto členského štátu a ktorý býval na palube tohto plavidla, vylúčený počas tohto obdobia z účasti na starobnom poistení z dôvodu, že nebol počas uvedenej doby štátnym príslušníkom členského štátu.

O tretej otázke

74 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 2 ods. 1 a 2 nariadenia č. 859/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej doba zamestnania dosiahnutá podľa právnej úpravy tohto členského štátu zamestnancom, ktorý, ako v spore vo veci samej týkajúcej sa pána F. Wielanda, nebol počas tohto obdobia štátnym príslušníkom členského štátu, ale ktorý v čase podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku patrí do pôsobnosti článku 1 tohto nariadenia, nie je týmto členským štátom pri určovaní nárokov na dôchodok tohto zamestnanca zohľadnená.

75 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 1 nariadenia č. 859/2003 sa ustanovenia nariadenia č. 1408/71 uplatňujú na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nie sú ešte zahrnutí do týchto ustanovení výhradne z dôvodu svojej štátnej príslušnosti, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých za predpokladu, že majú bydlisko v súlade s právnymi predpismi na území členského štátu a sú v situácii, ktorá sa neobmedzuje vo všetkých ohľadoch na jeden členský štát.

76 V prejednávanej veci F. Wieland spĺňa podmienky uložené v článku 1 nariadenia č. 859/2003, keďže je americkým štátnym príslušníkom, ktorý má bydlisko v súlade s právnymi predpismi na území Rakúska, je v situácii, ktorá sa neobmedzuje na jeden členský štát, a ktorý nie je ešte zahrnutý do pôsobnosti ustanovení nariadenia č. 1408/71 výhradne z dôvodu svojej štátnej príslušnosti. Z tohto dôvodu patrí do pôsobnosti nariadenia č. 859/2003.

77 Treba teda konštatovať, že článok 2 ods. 1 a 2 nariadenia č. 859/2003 má znenie analogické so znením článku 94 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1408/71.

78 Z toho vyplýva, že vzhľadom na odpoveď danú na prvú otázku položenú vnútroštátnym súdom, F. Wieland, bez ohľadu na to, že mal pobyt v Holandsku v čase, keď pracoval v spoločnosti HAL, nie je, z rovnakých dôvodov ako pán H. Rothwangl, poistený na účely starobného dôchodku na základe holandskej právnej úpravy.

79 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 2 ods. 1 a 2 nariadenia č. 859/2003 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej doba zamestnania dosiahnutá podľa právnej úpravy tohto členského štátu zamestnancom, ktorý, ako v spore vo veci samej týkajúcej sa pána F. Wielanda, nebol počas tohto obdobia štátnym príslušníkom

členského štátu, ale ktorý v čase podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku patrí do pôsobnosti článku 1 tohto nariadenia, nie je týmto členským štátom pri určovaní nárokov na dôchodok tohto zamestnanca zohľadnená.

O trovách

80 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 94 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996, zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 z 13. apríla 2005, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave členského štátu, ktorá pri určovaní nárokov na dávky v starobe nezohľadňuje dobu poistenia, ktorú zamestnanec cudzinec údajne dosiahol podľa vlastných právnych predpisov tohto členského štátu, keď štát, ktorého je tento zamestnanec štátnym príslušníkom, pristúpil do Európskej únie po tom, ako sa táto doba dosiahla.**

2. **Články 18 a 45 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia právnej úprave členského štátu, akou je právna úprava vo veci samej, podľa ktorej je námorník, ktorý bol určité obdobie členom posádky plavidla s domovským prístavom na území tohto členského štátu a ktorý býval na palube tohto plavidla, vylúčený počas tohto obdobia z účasti na starobnom poistení z dôvodu, že nebol počas uvedenej doby štátnym príslušníkom členského štátu.**

3. **Článok 2 ods. 1 a 2 nariadenia Rady (ES) č. 859/2003 zo 14. mája 2003, ktorým sa rozširujú ustanovenia nariadenia (EHS) č. 1408/71 a nariadenia (EHS) č. 574/72 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa doteraz tieto ustanovenia nevzťahujú výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej doba zamestnania dosiahnutá podľa právnej úpravy tohto členského štátu zamestnancom, ktorý nebol počas tohto obdobia štátnym príslušníkom členského štátu, ale ktorý v čase podania žiadosti o priznanie starobného dôchodku patrí do pôsobnosti článku 1 tohto nariadenia, nie je týmto členským štátom pri určovaní nárokov na dôchodok tohto zamestnanca zohľadnená.**

Podpisy